

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,

Judecători – Daguța Sergiu și Eremciuc Ghenadie,

examinând, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Paciurca Iulian în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 aprilie 2023, în cauza penală privindu-l pe inculpatul

***Etceanov Bahtiar Xxxxx**, născut xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.*

Termenul de examinare:

instanța de fond: 21.01.2022 – 07.11.2022;

instanța de apel: 28.11.2022 – 17.05.2023;

instanța de recurs: 21.07.2023 – 01.11.2023.

Asupra recursului menționat, Completul de judecată

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința din 07.11.2022 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, inculpatul Etceanov Bahtiar a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.201¹ alin.(2) lit.a), art.201¹ alin.(2) lit.a), art.155 alin.(1) Cod penal, și în baza acestor legi, i s-a stabilit pedeapsa penală după cum urmează:

- în baza art.201¹ alin.(2) lit.a) Cod penal, la 2 ani și 6 luni închisoare,
- în baza art.201¹ alin.(2) lit.a) Cod penal, la 2 ani și 6 luni închisoare,
- în baza art.155 alin.(1) Cod penal, la 1 an închisoare.

În conformitate cu prevederile art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, s-a stabilit pedeapsa spre executare de 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis.

În baza art.85 alin.(1) Cod penal, prin cumul de sentințe, s-a adăugat parțial la pedeapsa stabilită prin prezenta sentință partea rămasă neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința din 19.10.2020 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, stabilindu-i definitiv

pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Cheltuielile judiciare în sumă de 384 lei, s-au încasat de la Etceanov Bahtiar în contul statului.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, instanța de fond a reținut că, Etceanov Bahtiar în seara zilei de 01.09.2021, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, aflându-se la domiciliu soției Etceanov Diana din satul xxxx raionul xxxx, unde ultima locuiește împreună cu copiii minori xxxx xxxx a.n.xxxx, xxxx xxxx a.n.xxxx și xxxx xxxx a.n.xxxx, intenționat, în rezultatul unui conflict, pe motivul că ultima a refuzat să-l primească în gospodărie să-și vadă fiica minoră xxxx xxx, deoarece ultimul se afla sub influența băuturilor alcoolice, cu scopul impunerii voinței sale și a controlului asupra victimelor, a numit-o pe Etceanov Diana cu cuvinte obscene și a amenințat-o cu răfuială fizică.

Drept urmare Etceanov Diana a trimis-o pe fiica minoră xxxx xxxx la vecini pentru a-i chema în ajutor și a curma acțiunile lui Etceanov Bahtiar, însă ultimul i-a interzis să iasă din ogradă, apoi a stropit-o peste corp cu lubrifianț dintr-o sticlă din masă plastică pe Etceanov Diana și în timp ce ultima a intrat în casă și încerca să închidă ușa pentru a-i interzice accesul în locuință, Etceanov Bahtiar, cunoscând faptul că în casă se află soția sa împreună cu copiii minori, a stropit și ușa casei cu lubrifianț dintr-o sticlă din masă plastică și având în mână o brichetă a încercat să dea foc ușii, însă a fost oprit de vecinul Țurcan Marcel, care i-a smuls din mâni sticla și bricheta, astfel provocându-le părților vătămate suferințe psihice, acțiuni care au umilit părțile vătămate și le-au provocat stări de tensiune, sentimente de frică, înjosire și incapacitate de apărare.

Acțiunile inculpatului Etceanov Bahtiar au fost încadrate în baza art.201¹ alin.(2) lit.a) Cod penal, cu indicii de calificare: *violență în familie, adică acțiuni intenționate, comise de un membru al familiei asupra a mai mulți membri ai familiei, manifestate prin intimidare în scop de impunere a voinței și a controlului personal asupra victimelor.*

Etceanov Bahtiar în seara zilei de 26.06.2022, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, fiind sub influența băuturilor alcoolice, aflându-se la domiciliu din satul xxxx raionul xxxx împreună cu membrii familiei sale, soția Etceanova Diana, copiii xxxx xxxx a.n.xxxx, xxxx xxxx a.n.xxxx, xxxx xxxx a.n.xxxx și xxxx xxxx a.n.xxxx, intenționat, în rezultatul unui conflict iscat cu Etceanova Diana și xxxx xxxx, cu scopul impunerii voinței sale și a controlului asupra victimelor, i-a numit pe Etceanov Diana și xxxx xxxx cu cuvinte obscene și i-a amenințat cu răfuială fizică, acțiuni care au umilit părțile vătămate și le-au provocat stări de tensiune, sentimente de frică, înjosire și incapacitate de apărare.

Drept urmare, în scopul realizării acțiunilor sale ilicite, Etceanov Bahtiar a apucat-o de păr pe Etceanova Diana și a doborât-o jos, după care a târât-o în spatele casei, unde i-a aplicat o lovitură cu piciorul în față și i-a pus la gât un cuțit amenințând-o cu omorul, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr.xxxx din 27.06.2022 vătămări neînsemnate, producerea acestora în rezultatul căderii de la înălțimea corpului se exclude, iar în timp ce în apărarea ultimei a intervenit fiul xxxx xxxx, l-a apucat pe ultimul de maiou, i-a pus cuțitul la gât și exprimându-se cu cuvinte obscene în adresa acestuia, i-a ordonat să iasă din gospodărie. După ce xxxx xxxx s-a întors cu spatele la Etceanov Bahtiar, ultimul i-a aplicat o lovitură cu piciorul peste fese, cauzându-i dureri fizice, iar în timp ce xxxx xxxx se îndrepta spre poarta gospodăriei, Etceanov Bahtiar a aruncat cu cuțitul din urma acestuia.

Acțiunile inculpatului Etceanov Bahtiar au fost încadrate în baza art.201¹ alin.(2) lit.a) Cod penal, cu indicii de calificare: *violență în familie, adică acțiuni intenționate, comise de un membru al familiei asupra a mai mulți membri ai familiei, manifestate prin intimidare în scop de impunere a voinței și a controlului personal asupra victimelor.*

Tot el, în seara zilei de 26.06.2022, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, fiind sub influența băuturilor alcoolice, aflându-se la domiciliu din satul xxxx raionul xxxx împreună cu membrii familiei sale, soția Etceanova Diana, copiii xxxx xxxx a.n.xxxx, xxxx xxxx a.n.xxxx, xxxx xxxx a.n.xxxx și xxxx xxxx a.n.xxxx și vecina Lavric Ioana, în timpul unui conflict cu soția sa și fiul xxxx xxxx, în care a intervenit și Lavric Ioana cu scopul de a-i curma acțiunile ilicite a lui Etceanov Bahtiar și de a-i oferi victimelor posibilitatea de a fugi de agresor, intenționat, i-a pus cuțitul la gât și a amenințat-o cu omorul, acțiune percepută de către Lavric Ioana ca fiind reală, existând pericolul realizării acestei amenințări.

Acțiunile inculpatului Etceanov Bahtiar au fost încadrate în baza art.155 Cod penal, cu indicii de calificare: *amenințarea cu omorul, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări.*

Cauza penală a fost examinată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală potrivit art.364¹ Cod de procedură penală.

3. Împotriva sentinței a declarat *apel* avocatul Paciorca Iulian în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia, judecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia inculpatul Etceanov Bahtiar să fie achitat de învinuirea adusă în baza art.201¹ alin.(2) lit.a) și art.201¹ alin.(2) lit.a) Cod penal, și liberarea de executarea pedepsei în baza art.90 Cod penal, pentru infracțiunea prevăzută de art.155 Cod penal.

În motivarea celor solicitate a invocat următoarele:

- concluzia instanței de fond privind întrunirea elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(2) lit.a) Cod penal, în ambele situații de conflicte derulate la data de 01.09.2021 și 26.06.2022, este eronată, or, acuzatorul de stat nu a

demonstrat că, victimelor li s-au cauzat leziuni corporale cu o gravitate ușoară astfel precum condiționează prevederile lit.a) din dispoziția normei incriminate;

- instanța de fond urma să examineze în mod obiectiv toate circumstanțele cauzei, inclusiv să aprecieze corect probele administrate și prezentate de acuzatorul de stat, în raport cu declarațiile inculpatului de recunoaștere a vinovăției;

- recunoașterea de către inculpat a vinovăției pentru fapta incriminată, fără a fi verificate obiectiv toate circumstanțele cauzei și a fi apreciate corect probele din dosar, nu denotă faptul că, ultimul este vinovat automat, or, dreptul la un proces echitabil garantează justițiabilului prin art. 6 CEDO, stabilirea vinovăției în mod legal și echitabil;

- lipsa unei vătămări ușoare a integrității corporale sau al sănătății, cauzate de inculpat victimei, în circumstanțele descrise în învinuire și constatate de instanța de fond, exclude existența faptei prejudiciabile la comiterea infracțiunilor prevăzute de art.201¹ alin.(2) lit.a) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 aprilie 2023, a fost admis apelul declarat de către avocatul Paciuca Iulian în numele inculpatului, sentința casată parțial, cu pronunțarea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează.

Procesul penal în privința lui Etceanov Bahtiar în baza art.155 alin.(1) Cod penal a fost încetat în legătură cu retragerea plângerii de către partea vătămată Etceanov Diana, potrivit prevederilor art.391 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală.

Etceanov Bahtiar a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.201¹ alin.(2) lit.a) și art.201¹ alin.(2) lit.a) Cod penal, și stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare, cu aplicarea art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, după cum urmează:

- în baza art.201¹ alin.(2) lit.a) Cod penal, pe un termen de 2 /doi/ ani și 6 /șase/ luni;

- în baza art.201¹ alin.(2) lit.a) Cod penal, pe un termen de 2 /doi/ ani și 6 /șase/ luni.

În baza art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 /trei/ ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art.85 alin.(1) Cod penal, prin cumul parțial de sentințe, s-a adăugat parțial pedeapsa neexecutată stabilită prin sentința din 19.10.2020 a Judecătoriei Soroca, sediul Central și i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 /patru/ ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest dispozițiile instanței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, la momentul judecării cauzei, la materialele cauzei era prezentă cererea părții vătămate Etceanov Diana depusă la data de 19.01.2023 /f.d.72/, prin care solicită retragerea plângerii depuse în baza art.155 alin.(1) Cod penal, solicitând încetarea procesului penal în privința lui

Etceanov Bahtiar în legătură cu împăcarea, cerere susținută și în cadrul audierii în ședința instanței de apel.

Ținând cont de cererea de retragere a plângerii depuse de partea vătămată Etceanov Diana, instanța de apel a constatat temeiurile prevăzute de art.109 alin.(1) Cod penal și art.285 alin. (2) pct.1) Cod de procedură penală, de încetare a procesului penal în privința lui Etceanov Bahtiar în comiterea infracțiunii prevăzute de art.155 alin.(1) Cod penal, deoarece partea vătămată Etceanov Diana a depus cerere de încetare a procesului penal în legătură cu retragerea plângerii și împăcarea cu inculpatul /f.d.72, 207, 236-237/, cerere susținută de inculpatul Etceanov Bahtiar în cadrul ședinței judiciare în instanța de apel și de avocatul inculpatului Etceanov Bahtiar, Paciurca Iulian.

Reeșind din cele constatate în ședința judiciară instanța de apel a ajuns la concluzia că încetarea procesului penal, în aspectul nominalizat din apelul declarat de avocat urmează a fi admis, din alte motive decât cele invocate, sentința instanței de fond urmează a fi casată parțial cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță privind încetarea procesului penal în privința lui Etceanov Bahtiar în comiterea infracțiunii prevăzute de art.155 alin.(1) Cod penal, în legătură cu retragerea plângerii de către partea vătămată Etceanov Diana, potrivit prevederilor art.391 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală.

La stabilirea pedepsei inculpatului instanța de apel a ținut cont de părerea părții vătămate, care l-a iertat pe inculpat, de faptul că inculpatul are 4 copii minori: xxxx xxxx a.n.xxxx, xxxx xxxx a.n.xxxx, xxxx xxxx a.n.xxxx și xxxx xxxx a.n.xxxx.

Totodată, instanța de apel a conchis necesitatea stabilirii pedepsei definitive inculpatului, pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art.201¹ alin.(2) lit.a), art.201¹ alin.(2) lit.a) Cod penal, potrivit prevederilor art.84 alin.(1) Cod penal, precum și potrivit prevederilor art.85 alin.(1) Cod penal, ținând cont de pedeapsa stabilită anterior prin sentința din 19.10.2020 a Judecătoriei Soroca pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(2) Cod penal, prin care i s-a numit pedeapsa cu închisoare pe un termen de 2 ani cu stabilirea perioadei de probațiune de 2 ani, cu numirea pedepsei definitive de 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de apel a considerat nefondate argumentele privind aplicarea pedepsei cu aplicarea prevederile art.90 Cod penal, deoarece anterior inculpatul a fost pedepsit la pedeapsa închisorii, cu stabilirea perioadei de probațiune, termen în care a comis infracțiunile incriminate, astfel că aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, nu este rațională.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu *recurs* de către avocatul Paciurca Iulian în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri potrivit căreia inculpatului să-i aplicată a o pedeapsă mai blândă, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare.

În susținerea recursului declarat menționează că, concluzia instanței cu privire la refuzul aplicării pedepsei neprivative de libertate este neîntemeiată, reieșind din

circumstanțele cauzei, nefiind luate în considerație recunoașterea vinovăției și căința sinceră a inculpatului, care în ședința de judecată a remarcat că îi pare rău de cele întâmplate și vrea să fie acasă lângă copii să-i crească acum cât au nevoie de el, părinții încă sunt în viață și vrea să le fie alături.

6. Examinând admisibilitatea recursului declarat în baza materialelor din dosar, completul de judecată conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează admisibilitatea recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, un complet din 3 judecători, declară inadmisibil recursul dacă recursul este vădit neîntemeiat.

În speță se reține, că potrivit textului recursului, deși recurent indică expres temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, din textul recursului, rezultă că ultimul își manifestă dezacordul cu soluția primei instanțe, menținută de instanța de apel, cu referire la pedeapsa stabilită și modul de executare a acesteia, (fiind respinsă solicitarea de suspendare condiționată a executării pedepsei conform prevederilor art. 90 Cod penal), critici ce cad sub incidența temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, „*s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*”, (în vigoare la data declarării recursului conform prevederilor Codului de procedură penală, până la modificările introduse prin Legea nr. 246 din 31.07.2023).

În același timp, completul de judecată constată că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte.

Analizând argumentele invocate în recurs, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, completul de judecată ajunge la concluzia, că în prezenta speță temeiurile recursului nu și-au găsit confirmarea, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei aplicate inculpatului conform sancțiunii art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, ținând cont și de dispozițiile art. 84 alin. (1) și art. 85 alin. (1) Cod penal.

Astfel, instanța de recurs menționează că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în

practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

După cum rezultă din recurs, apărarea solicită aplicarea în privința inculpatului Etceanov Bahtiar a unei pedepse mai blânde, neprivative de libertate, însă completul de judecată menționează că, această solicitare nu poate fi admisă, deoarece sub aspectul individualizării pedepsei penale, soluția instanței de apel, este întemeiată și legală.

Raportând soluțiile oferite de practica judiciară constantă la circumstanțele cauzei deduse judecării, completul de judecată constată că instanța de apel a efectuat o analiză completă și minuțioasă a personalității inculpatului, care indică, că săvârșirea faptei nu se datorează unui concurs accidental de împrejurări și că, pentru îndreptarea inculpatului, este necesară executarea efectivă a pedepsei.

Instanța de apel corect a reținut toate circumstanțele reale și personale relevante speței, și anume caracterul prejudiciabil al infracțiunii (infracțiunea este gravă), atitudinea inculpatului față de procesul penal derulat în privința sa, persoana inculpatului (acesta anterior a fost judecat) și de caracterul infracțiunilor reflectat în coraport cu modul și împrejurările în care au fost comise infracțiunea, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită și anume relațiile sociale cu privire la solidaritatea familială și cu privire la integritatea fizică a persoanei, natura și gravitatea rezultatului produs, motivul săvârșirii infracțiunii de violență asupra membrului de familie și scopul urmărit, conduita avută anterior săvârșirii infracțiunii și pe parcursului procesului penal, unde atât la faza de urmărire penală cât și în cadrul cercetării judecătorești depunând efort în conștientizarea infracțiunilor comise, formându-și o poziție sinceră față de vinovăția pentru săvârșirea faptelor infracționale, de lipsa circumstanțelor cauzei care atenuează răspundere penală și în prezența circumstanțelor care agravează răspunderea și anume săvârșirea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia, just concluzionând că, în atingerea scopului de restabilire a echității sociale și prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni din partea lui Etceanov Bahtiar, urmează a fi atins doar prin aplicarea pedepsei sub formă de închisoare cu executare.

În așa mod instanța de apel a conchis în mod corect, că în cazul inculpatului

Etceanov Bahtiar o pedeapsă neprivativă de libertate nu va atinge scopul de restabilire a echității sociale, de corectare a acestuia, precum și de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Din considerentele expuse, instanța de recurs conchide că, temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Urmare celor menționate se conchide, că de fapt, în cauză nu s-a comis eroarea de drept prevăzute în pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală (în vigoare la data declarării recursului), deci, nu persistă temei de casare a soluției adoptate de instanța de apel, iar pedeapsa stabilită inculpatului Etceanov Bahtiar, de către instanța de apel, a fost aplicată în limitele legii, din care considerente se dispune inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului declarat de către avocatul Pacieurca Iulian în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 aprilie 2023, în cauza penală privindu-l pe *Etceanov Bahtiar Xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie